

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-18285/2023-ERU

V Ostravě dne 14. listopadu 2023

Č. j. 18285-3/2023-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-18285/2023-ERU s obviněným z přestupku, kterým je

podnikající fyzická osoba [REDAKCE]
se sídlem [REDAKCE]

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, podnikající fyzická osoba, pan [REDAKCE] se sídlem [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že znemožnil výkon dozoru podle ust. § 18 odst. 1 energetického zákona, neboť v rozporu s ust. § 10 odst. 2 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“), jakožto kontrolovaná osoba neposkytl kontrolujícím potřebnou součinnost, když neposkytl Energetickému regulačnímu úřadu nejpozději dne 24. října 2023 veškeré požadované podklady a informace specifikované ve Výzvě k součinnosti č. j. 10323-7/2023-ERU ze dne 16. října 2023.

II.

Podle ust. § 91a odst. 8 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

15 000 Kč (slovy: patnáct tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 35023.

O d ů v o d n ě n í

- [1] Dne 26. června 2023 zahájil ERÚ podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) kontrolního řádu doručením „Oznámení o zahájení kontroly“ č. j. 10323-1/2023-ERU ze dne 14. června 2023 kontrolu, jejímž předmětem bylo dodržování povinností držitele licence vyplývajících z ust. § 68 energetického zákona ve věci poškození plynárenského, resp. energetického zařízení v katastrálním území Černý Důl, u budovy č. p. 83, dne 19. července 2022.
- [2] Oznámení o zahájení kontroly mimo jiné obsahovalo výzvu, aby účastník řízení v souladu s ust. § 8 písm. c) kontrolního řádu předložil informace a podklady, konkrétně která osoba prováděla práce, v jejíchž důsledku došlo k odstavení provozu výše uvedeného plynárenského zařízení, a jaký byl vztah této osoby k jeho osobě; v důsledku jaké činnosti, z jakého důvodu a jak přesně došlo k uzavření části plynárenského zařízení; dále k předložení kopie smluv o provedení díla, objednávek díla nebo

obdobných dokladů, na jejichž základě byly práce prováděny, kopie daňového dokladu (faktury), kterým byla vyčíslena náhrada škody, včetně dokladu o uhrazení; fotodokumentace ilustrující situaci, pokud byla pořízena; případně další informace nebo kopie dokumentů souvisejících s prováděním prací, při kterých došlo k zásahu do předmětného plynárenského zařízení.

- [3] Účastník řízení na doručené Oznámení o zahájení kontroly obsahující výzvu k předložení podkladů a informací nikterak nereagoval, proto ERÚ dne 21. července 2023 zaslal účastníku řízení Opakovanou žádost o poskytnutí podkladů a informací č. j. 10323-4/2023-ERU, která byla účastníkovi řízení doručena téhož dne a v rámci které po účastníkovi řízení ERÚ požadoval, aby předložil ERÚ informace a podklady specifikované v Oznámení o zahájení kontroly.
- [4] Účastník řízení na doručenou opakovanou žádost opět nikterak nereagoval, proto ERÚ dne 15. srpna 2023 zaslal účastníku řízení Výzvu k součinnosti č. j. 10323-5/2023-ERU, která byla účastníkovi řízení doručena dne 17. srpna 2023 a v rámci které po účastníkovi řízení ERÚ požadoval, aby ve lhůtě 7 kalendářních dnů ode dne doručení této výzvy předložil ERÚ informace a podklady specifikované v Oznámení o zahájení kontroly. Lhůta k dodání podkladů a informací účastníku řízení uplynula dne 24. srpna 2023. Účastník řízení však ani na tuto výzvu nereagoval.
- [5] ERÚ dne 15. září 2023 vydal příkaz č. j. 15123-3/2023-ERU, jímž uznal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, za což mu uložil pokutu ve výši 10 000 Kč. Příkaz nabyl právní moci dne 26. září 2023.
- [6] Jelikož účastník řízení ani po udělení pokutě neposkytl ERÚ v rámci prováděné kontroly potřebnou součinnost, byla mu dne 16. října 2023 zaslána Výzva k součinnosti č. j. 10323-7/2023-ERU, která byla účastníkovi řízení doručena dne 17. října 2023 a v rámci které po účastníkovi řízení ERÚ požadoval, aby ve lhůtě 7 kalendářních dnů ode dne doručení této výzvy předložil ERÚ informace a podklady specifikované v Oznámení o zahájení kontroly. Lhůta k dodání podkladů a informací účastníku řízení uplynula dne 24. října 2023. Účastník řízení však ani na tuto výzvu nereagoval.
- [7] Podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona se právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že znemožní nebo závažně ztíží výkon dozoru podle ust. § 18 odst. 1 tím, že neumožní ERÚ výkon jeho oprávnění podle ust. § 18 odst. 5 energetického zákona nebo nesplní některou z povinností podle kontrolního řádu.
- [8] Podle ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu je kontrolovaná osoba povinna vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění stanovených tímto zákonem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost a podat ve lhůtě určené kontrolujícím písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou, pokud o to kontrolující požádá.
- [9] ERÚ v Oznámení o zahájení kontroly i ve Výzvě k součinnosti účastníka řízení poučil o jeho povinnosti vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit ERÚ výkon jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost, jak vyplývá z ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu a v jejich závěru poučil účastníka řízení, že pokud právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba znemožní nebo závažně ztíží výkon dozoru podle ust. § 18 odst. 1 energetického zákona tím, že nesplní některou z jeho povinností podle kontrolního řádu, dopouští se přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, za který může být podle ust. § 91a odst. 8 energetického zákona uložena pokuta až do výše 1 000 000 Kč.
- [10] Výkon kontroly je jednou z nejtypičtějších činností veřejné správy. Ust. § 2 kontrolního řádu zakotvuje, že kontrolní orgán při kontrole zjišťuje, jak kontrolovaná osoba plní povinnosti, které jí vyplývají z jiných právních předpisů nebo které jí byly uloženy na základě těchto předpisů. Z uvedeného ustanovení tedy vyplývá, že podstatou činnosti orgánů veřejné správy v rámci kontroly je zjišťování plnění povinností kontrolovaných osob. Podle ust. § 8 písm. c) kontrolního řádu je kontrolní orgán oprávněn požadovat poskytnutí údajů, dokumentů a věcí vztahujících se k předmětu kontroly nebo k činnosti kontrolované osoby. Z uvedeného ustanovení je patrné, kdy kontrolovaná osoba může

odmítnout poskytnout kontrolnímu orgánu požadované údaje a dokumenty, aniž by ze strany kontrolního orgánu hrozilo uložení sankce. Je jím případ, kdy požadované údaje a dokumenty nesouvisí s předmětem kontroly.

- [11] ERÚ zahájil s účastníkem řízení kontrolu v režimu kontrolního řádu, jejímž předmětem bylo dodržování povinností vyplývajících z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona ve věci poškození výše specifikovaného plynárenského zařízení.
- [12] Správní orgán má za to, že předmět řádně zahájené kontroly byl dostatečně vymezen a podklady, které ERÚ na základě žádosti po účastníkovi řízení požadoval předložit s výkonem a předmětem kontroly souvisely, tudíž účastník řízení byl povinen poskytnout v tomto směru součinnost spočívající v předložení požadovaných podkladů a informací ve stanovené lhůtě nezbytných pro posouzení, zda skutečný stav odpovídá stavu předpokládanému právními předpisy.
- [13] Správní orgán tak konstatuje, že má za nepochybné, že účastník řízení v rámci kontroly nepředložil ERÚ požadované informace a podklady, a tedy neposkytl potřebnou součinnost k výkonu jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem. Správní orgán má za to, že účastník řízení svým jednáním, resp. opomenutím, porušil ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu, a tedy znemožnil výkon dozoru ERÚ nad právními předpisy uvedenými v ust. § 18 odst. 1 energetického zákona, neboť ERÚ v důsledku nesoučinnosti účastníka řízení není schopen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, když především není schopen posoudit, komu je přičitatelné šetřené poškození plynárenského zařízení, tj. není schopen zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
- [14] S ohledem na výše uvedené má správní orgán za to, že účastník řízení, jakožto kontrolovaná osoba, porušil ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu, když nepředložil ERÚ ve stanovené lhůtě, tj. do dne 24. října 2023, požadované informace a podklady, čímž neposkytl ERÚ potřebnou součinnost k výkonu jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.
- [15] Při posouzení materiální stránky přestupku je třeba vycházet zejména ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Takový postup plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu.
- [16] V daném případě došlo ke znemožnění výkonu dozoru v energetice ze strany ERÚ nad energetickými odvětvími neplněním povinností stanovených ust. § 10 odst. 2 kontrolního řádu, kdy neposkytnutím požadovaných informací a podkladů ve stanovené lhůtě byl ERÚ zkrácen o tyto informace, které jsou nezbytné k zajištění řádného výkonu kontroly realizované orgánem veřejné moci. Neposkytnutí ERÚ vyžádaných informací tak má nepochybně určitý stupeň společenské škodlivosti, tím spíše v případě, že si ERÚ požadované podklady a informace fakticky není schopen zajistit jiným způsobem než právě od účastníka řízení. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku, jelikož je zde zájem na řádném, rychlém a efektivním výkonu kontroly, jejíž primárním účelem je zjistit, zda a jak kontrolované osoby dodržují povinnosti (neporušují zákazy) stanovené jim zákonem nebo uložené na jeho základě.
- [17] Výše uvedené skutečnosti poukazují na existenci konkrétní společenské škodlivosti jednání účastníka řízení, kdy tato společenská škodlivost podle správního orgánu dosahuje takové míry intenzity, která odůvodňuje závěr o naplnění materiální stránky přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, neboť společenská škodlivost výše uvedeného jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná.

- [18] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [19] Jelikož energetický zákon neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytýkaného skutku účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází v úvahu co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení pouze napomenutí či pokuta.
- [20] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Nadto se takový trest nejvíce ani jako vhodný při trestání podnikající fyzické osoby ve vztahu k neplnění povinností vytvořit podmínky pro výkon kontroly, umožnit ERÚ výkon jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem a poskytovat k tomu potřebnou součinnost, kdy takovýto správní trest by mohl s těžší plnit svou represivní funkci.
- [21] Správní orgán proto s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.
- [22] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona je možné v souladu s ust. § 91a odst. 8 energetického zákona uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč.
- [23] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.
- [24] Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona ze strany účastníka řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Příkazem č. j. 15123-3/2023-ERU ze dne 15. září 2023 ERÚ uznal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona, neboť účastník řízení neposkytl v rámci probíhající kontroly ERÚ (sp. zn. 10323/2023-ERU) požadovanou součinnost, za což mu byla uložena pokuta ve výši 10 000 Kč. Účastník řízení však ani následně v rámci probíhající kontroly neposkytl ERÚ požadovanou součinnost, když ani na výzvu č. j. 10323-7/2023-ERU ze dne 16. října 2023 nikterak nereagoval. Účastník řízení tedy totožný přestupek spáchal opakovaně, což správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost ve smyslu ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky. Zejména z tohoto důvodu pak ukládá účastníkovi řízení pokutu vyšší než v případě projednávaném pod sp. zn. OSR-15123/2023-ERU.
- [25] Povaha přestupku podle ust. § 91a odst. 2 písm. f) energetického zákona spočívá v samotném znemožnění výkonu dozoru ze strany ERÚ, neboť účastník řízení, jakožto kontrolovaná osoba neposkytl kontrolujícím potřebnou součinnost, když nedoložil ERÚ ve stanovené lhůtě požadované podklady a informace, které ERÚ dále při výkonu své dozorové působnosti v oblasti energetiky využívá a které jsou zcela zásadní pro určení případné odpovědnosti za protiprávního jednání, resp. přičitatelnosti tohoto jednání konkrétnímu subjektu. Z povahy dotčeného přestupku pak vyplývá i jeho závažnost, kdy tento přestupek hodnotí správní orgán jako méně závažný, byť si ERÚ požadované podklady a informace fakticky není schopen zajistit jiným způsobem než právě od účastníka řízení.
- [26] Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu pouze ve výši, jež je uvedena ve výroku II. tohoto příkazu, tj. u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání podnikající fyzické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení

likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi ERÚ v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
ředitel odboru sankčních řízení

Obdrží:

